

Canal 9 i Ràdio 4, l'alternativa

Del no-res a dues emissores que emeten totalment la seua programació diària en la llengua del país. L'oferta radiofònica dóna un tomb important que significa el primer pas cap a una normalització que en aquest camp encara estava pendent.

Pasqual L. Pla

Des del passat dilluns 2 d'octubre, el País Valencià compta —per primera vegada— amb dues emissores, públiques, que emeten la seua programació íntegrament durant les 24 hores diàries, tots els dies de la setmana, en la llengua del país. En el panorama comunicatiu valencià és un fet històric, sense cap dubte.

Canal 9-ràdio, l'emissora de la Generalitat valenciana que acaba de nàixer (amb més ambició que mitjans, però sabent que el camí que enceta marcarà el model i l'estàndard lingüístic d'una ràdio en valencià inexistent fins ara), comparteix els honors del bateig amb Ràdio-4 de Radio Nacional de España. Aquesta emissora, dependent de l'ens RTVE, s'arrisca a posar en marxa una programació de 24 hores en valencià per a complir el compromís que el director general de RNE, Enric Sopena, va con- una graella de programació improvisada i una plantilla que s'ha reforçat durant els últims dies i que no ha tingut materialment temps per a conjuntar-se, Ràdio-4 afronta el complex de mirar-se en l'espill de Canal-9, però amb la voluntat de competir amb l'oferta de les emissores privades que copen l'audiència, segons manifestà durant la presentació de la programació el director de la delegació de RNE al País Valencià, Joan Mascarell.

El camí seguit fins que s'ha posat en marxa l'objectiu d'oferir 24 hores de ràdio en valencià no ha estat fàcil. Tal i com ha explicat EL TEMPS en diferents números, les vacil·lacions de Joan Mascarell, la falta de pressupostos suficients, l'existència d'una plantilla to-

Joan Mascarell, director de RNE al País Valencià.

talment curta i inadequada, la marginació d'alguns dels professionals més vàlids i l'absència d'un projecte que responguera a l'esperit de Ràdio-4 en aquells territoris amb llengua pròpia diferent del castellà, com s'esdevé de fa temps a Catalunya, Euskadi, Balears i Galícia han estat a punt d'abortar el propòsit anunciat per Enric Sopena.

La direcció de RNE ha incrementat el pressupost de Ràdio-4 al País Valencià en vora cinc milions de pessetes per a cobrir les despeses de programes i contractacions durant l'últim trimestre de 1989. Alhora —segons Joan Mascarell— «el pressupost previst el mes de maig per a 1990 s'haurà de revisar a l'alça ja que en aquell avanç no es preveia l'actual programació de 24 ho-

res en valencià...». Després d'aquesta primera etapa en què l'objectiu fonamental és no perdre l'estol de Canal-9 «i per això s'ha forçat —segons ha explicat a EL TEMPS un dels treballadors de RNE— una programació absolutament improvisada i s'ha contractat gent a corre-cuita», s'esperen canvis profunds en aquest grup d'emissores i sobretot, una reordenació del *staff* de direcció a fi de conjuntar un equip i d'integrar els professionals que n'han quedat marginats.

Nova programació do Ràdio-4 a Catalunya

El mateix dia que al País Valencià s'han estrenat dues emissores en català, RNE a Catalunya ha presentat importants novetats que incrementen la presència del català en Ràdio-5, ja que des de les vuit del matí fins a les dues de la vesprada emet conjuntament amb Ràdio-4, i que incorporen destacats noms del món de la política, el periodisme i la cultura a la nòmina de col·laboradors de l'emissora que dirigeix Andreu Manresa.

Segons fonts de RNE a Catalunya, entre els programes diaris —de dilluns a divendres— destaca *El gran matí*, que de la mà de Xavier Foz comptarà amb la participació d'Ignasi Riera, Maria Aurèlia Capmany, Joan Rigol, Magda Oranich, etc. El matí es completarà amb *Ciutadans de Catalunya* que dirigeix i presenta Antoni Serra, pioner de la ràdio en català. Un altre *magazine* a la vesprada, conduït per Alfred Picó i el complement de diferents programes musicals i d'altres temàtics (paraciència, parapsicologia, col·leccionisme, etc.) incrementen l'atractiu de la programació de RNE a Catalunya. Pel que fa als informatius, des que el passat dia 18 s'estrenà el nou format d'aquests espais hi ha *Catalunya a les 8*, *Les notícies del migdia* i *notícies del vespre*, a més dels butlletins horaris que s'emeten sense interrupció. □